

EGYMÁSNAK FESZÜLNEK A TAGÁLLAMOK KÉPVISELŐI A KÖVETKEZŐ HÉT ÉV BÜDZSÉJÉNEK KIDOLGOZÁSA KÖZBEN

Botrány az európai zöld átállás körül

Bár első olvasatra úgy tűnik, jókora összeget kaphat Románia a karbonsemleges gazdasági átállásra, Winkler Gyula RMDSZ-es európai parlamenti képviselő a Krónika megkeresésére úgy értékelt: ez „egy vicc”.

» BÍRÓ BLANKA

Legalább 1000 milliárd euró mozgósít a következő évtizedben a karbonsemleges gazdasági átállásra az Európai Bizottság a Fenntartható Európa Beruházási Terv értelmében, amelyet az elmúlt héten mutattak be Brüsszelben. Ennek az összegnek a 10 százaléka lenne a Múltános Átállást Támogató Alap (JTF), az összeg legnagyobb kedvezményezettje Lengyelország (2 milliárd euró), Németország (877 milliárd euró) és harmadikként Románia (750 milliárd euró). Bár első olvasatra ez nagy összegnek tűnik, Winkler Gyula európai parlamenti képviselő (portrékon) lapunknak elmondta, ez „egy vicc”, nagyon kevés, és óriási felháborodást váltott ki Strasbourgban Frans Timmermans első alelnök finanszírozással kapcsolatos bejelentése.

Több tízmilliárd euróra lenne szükség

A zöld megállapodás egy összetett, sokoldalú történet, Európát 2050-re akarják klímasemlegessé tenni, ehhez minden területen átalakításokra van szükség, ez nem minden tagország számára jelent azonos erőfeszítést, az átállás elsősorban a fosszilis tüzelőanyagokra támaszkodó ágazatok és régiók számára lesz megterhelő. Mint Winkler Gyula hangsúlyozta, tíz év alatt 1000 milliárd euró fordítható erre a célra, ebből 100 milliárd euró a méltányos átállást támogató alap, de még nem körvonalazódott egyértelműen, ezt a pénzt honnan teremtik elő. „Frans Timmermans azt mondja, 7,5 milliárd eurót képez el az Unió költségvetéséből, ráadásul ez sem »friss pénz«, hanem átcsoportosítaná a kohéziós és a közös agrárpolitika jelenlegi finanszírozásait. Bár ez még nem döntés, csak javaslat, de elég ahhoz, hogy kipattanjon a botrány” – fogalmazta meg a politikus. Hangsúlyozta, ha Románia egymilliárd eurót kap, az is nagyon kevés, mindegy, hogy harmadik Európában, hiszen Lengyelország kapná a legnagyobb összeget, de ott is hatalmas a felháborodás. Ahhoz a kihívássorozathoz képest, a megol-

» Nem szabnak gátat a szennyező autóknak – Nem lesz új regadó

Nem mondanak megálljt. Adómentes marad a használt autók forgalomba írása

Idén sem büntetik adóval vagy illetékkel azokat, akik használt, szennyező autót hoznak be külföldről. Costel Alexe környezetvédelmi miniszter a hétfőgőn legalábbis úgy nyilatkozott, az Orban-kormány nem készül újra kivetni a közbeszédben „regadóként” emlegetett gépjármű-regisztrációs díjat vagy bélyegilletéket. Emlékeztetett: 2007 óta számtalan formája volt az illetéknek, a vége viszont minden alkalommal az lett, hogy az Európai Unió arra kényszerítette a romániai hatóságokat, hogy fizessék vissza a lakosság által lepengetett adót, mivel az szembement az EU vonatkozó irányelveivel. „Én úgy gondolom, hogy egy ilyen intézkedést meg kell fontolni, mérlegelni kell minden irányból” – fogalmazott a miniszter. Hozzátette: a szaktárca jelen pillanatban nem is dolgozik hasonló törvénytervezeten. Mint ismeretes, 2007 óta azért próbálják a bukaresti hatóságok valamilyen szinten „büntetni” azokat, akik használt autót hoznak be Nyugatról, hogy az ország ne váljon az Unió autótömegéjévé, és a sok esetben tízévesnél is öregebb autót ne szennyezék az ország levegőjét és ne veszélyeztessék a közlekedést. (B. E.)

dásra váró feladatokhoz viszonyítva nem egy-két milliárd euró, hanem több tízmilliárdra lenne szükség. Senki nem várja el, hogy ezek mind vissza nem térítendő támogatások legyenek, viszont méltányos finanszírozási mechanizmusokat kell kidolgozni, ettől azonban még messze áll az Unió – részletezte Winkler Gyula. Hozzátette, a Méltányos Átállási Mechanizmus egyik finanszírozási pillére az Európai Beruházási Bank (EIB) által biztosított közszektor-hitelezési eszköz lenne. Az erdélyi politikus szerint jó gondolat a pénzintézetet átalakítani „zöld átállási bankká”, amely a következő években elsősorban klímaterjedő projekteket finanszíroz, de arról is zajlik a vita, hogy milyen

FACEBOOK/FWINKLER GYULA

ütemben kell kivonulni a többi projektből. Winkler ugyanakkor úgy véli, az autóiparban nagy gondok vannak, ez elsősorban Németországot érinti, ezen a területen lehet támogatni az elektromos gépkocsikra való áttérést, „de ez csalóka népszerűsítés”, hiszen azt például még nem oldották meg, hogy a lejárt akkumulátorokat, miként hasznosítják újra.

Putyin zsebeit tömik?

Az Európai Parlament által megszavazott, több fejezetből álló zöldmegállapodás-jelentésben sokak szerint tetten érhetők ellentmondásos részek, gazdasági érdekek. „Nem véletlen, hogy a nyugati sajtó máris arról cikkezett, hogy a zöld átállási tervvel az orosz kormánynak és az orosz iparnak tettek szolgálatot, hiszen a stratégia átmeneti megoldásként elfogadja a földgáz használatát” – mondta Winkler Gyula. Az új stratégia szerint a szén ki kell iktatni, helyette földgázt kell használni. Ennek a háttérben azonban az RMDSZ-es EP-képviselő szerint az áll, hogy Németország megépítette az orosz földgázt szállító 1200 kilométeres Északi Áramlat 2 gázvezetékét. „Kemény gazdasági érdekek diktálnak,

nincs más választás, nekünk is fel kell zárkózni” – szögezte le.

Egymásnak feszülés a büdzsé miatt

A zöld megállapodás finanszírozása szorosan kapcsolódik a következő hét év EU-s költségvetéséhez, ami szintén folyamatosan vitát generál – mutatott rá az RMDSZ politikus. Meglátása szerint idén a horvát elnökség nem tudja tető alá hozni a következő ciklus büdzsáját, amíg az nincs meg, méltányos átállási alap sincs. Winkler felidézte, tavaly a finn elnökség óriási ellenszolgálatot tett a keleti országoknak, egy „rossz és felháborító” költségvetési javaslatot dolgozott ki, amely szerint a kohéziós és közös agrárpolitikai alapok csökkentene, az onnan megtakarított pénzt a versenyképesség növelésére, a kutatásra és a közös védelempolitikára fordítanák. Ezek meglátása szerint különben jó célkitűzések, de nem lehet, hogy megkülönböztetett módon azokat a célokat finanszírozzák, melyekben a nyugat jár élen, és onnan vegyék el a pénzt, ami a kelet számára fontos, összegezte az EP-képviselő. Rámutatott, már tavaly ellentét volt emiatt az Európai Parlamentben, ez a választások után fokozódott.

„Nyafogni nem érdemes”

„A fenntarthatóság kulcskérdés, hiszen a tét az, hogy az unokáinknak lesz-e friss vizük, tiszta levegőjük és zöld erdőjük, de ennek érdekében a társadalom, a gazdaság minden szintjén fel kell lépni” – fogalmazta meg Winkler Gyula, aki szerint mentalitásváltozásra van szükség, az iparágak mindegyike átalakításra szorul, másrészt az Uniónak globális szinten kell lépnie, hiszen a kibocsátások nem állnak meg a kontinens, az országok határánál. „A fiatalok könnyen lelkesíthetők, ha azt mondjuk, mentsük meg az erdőket és delfi neket, de távolról sem csak erről van szó. Még azt sem lehetett lenyomni a gyártók torkán, bár az EP évek óta szorgalmazza, hogy legyenek standard töltők, ne adjanak el minden új telefonnal, minden új berendezéssel egy újabb töltőt is” – hívta fel a figyelmet a képviselő. Hangsúlyozta, olyan egyéni döntések is segíthetnek, hogy csak akkor veszünk új telefont, ha a régi már nem működött, nem azért, mert kijött a legújabb modell, vagy hogy nem kell nyolc farmernadrág, mikor négy is elég.

» „Még azt sem lehetett lenyomni a gyártók torkán, bár az EP évek óta szorgalmazza, hogy legyenek standard töltők, ne adjanak el minden új telefonnal, minden új berendezéssel egy újabb töltőt is” – hívta fel a figyelmet Winkler Gyula.

„Politikai háború” keresztüzében a gyermeknevelési pótlék

Rendkívüli ülészak keretében tárgyalja a szenátus a sürgősségi kormányrendeletet, amely augusztus elsejére halasztja a „gyermekpénzként” emlegetett gyermeknevelési pótlék összegének megkétszerezését. A tegnapi hivatalos bejelentés szerint január 20–31. között rendkívüli ülészakra ül össze a felsőház, hogy megvitassa és szavazzon erről a rendeletről. A

felsőház vezetőségének döntése értelmében a kormányrendeletet már tegnap ismertetni kellett a plénumban, a szakbizottságok pedig január 23-ig véleményezik, és január 28-ára összeállítják a jelentést. Közben a jogszabályt múlt héten kihirdető Klaus Johannis államfő tegnapi sajtótájékoztatóján sürgette a pótlék összegének megemelését. „Nagyon fontos lenne,

hogy a kormány találjon forrásokat a gyermekpénz emelésére” – mondta. Ludovic Orban kormányfő viszont egy nappal korábban újfent arról beszélt, hogy a pótlék összegének megduplázására akkor kerülhet sor, ha lesz rá pénz. Véleménye szerint „sehol a világon” nem növelik kétszeresére a pótlékot egy éven belül kétszer. Úgy fogalmazott: a jelenlegi helyzet a Szoci-

» „A gazdasági folyamatoktól függően” 40 százalékkal nőhet a nyugdíj – fogalmazott a kormányfő.

ciáldemokrata Párt (PSD) és a Nemzeti Liberális Párt (PNL) közötti „politikai háború” miatt alakult ki. A szeptemberben esedékes nyugdíjemelés kapcsán eközben azt mondta, van elküldött összeg a költségvetésben, de „minden attól függ, hogyan alakul a gazdaság”. „A gazdasági folyamatoktól függően” 40 százalékkal nőhet a juttatás – fogalmazott.